

Покатаєв П. С.,

Класичний приватний університет

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТУРИЗМУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ТА ВИКЛИКІВ

Метою статті є дослідити сучасні тенденції розвитку туристичної галузі в Україні, зокрема в контексті військового туризму, та проаналізувати механізми державного управління, які сприяють адаптації туристичної інфраструктури до нових викликів. У статті ставиться завдання визначити ролі, які відіграють державна політика та інвестиції в розвиток туристичних продуктів, а також вивчити вплив військового туризму на економіку регіонів, що зазнали військових дій. Основною метою є формулювання рекомендацій щодо покращення державного управління в сфері туризму та створення умов для сталого розвитку галузі, що відповідає сучасним вимогам та викликам.

Методика дослідження сучасних тенденцій розвитку туристичної галузі в Україні, зокрема військового туризму, ґрунтується на комплексному підході, що включає аналіз літератури, вивчення успішних міжнародних кейсів, соціологічне опитування фахівців і експертні інтерв'ю для збору даних про стан і перспективи розвитку галузі. Також використано SWOT-аналіз для систематизації інформації щодо сильних і слабких сторін, можливостей та загроз, пов'язаних із військовим туризмом в Україні. Зібрані дані були проаналізовані за допомогою кількісних і якісних методів, що дозволило сформулювати рекомендації для державного управління та розвитку туристичної інфраструктури в контексті нових викликів.

Результати. Дослідження сучасних тенденцій розвитку військового туризму в Україні виявило кілька ключових результатів, які підкреслюють як потенціал, так і виклики, з якими стикається галузь. Було підтверджено, що військовий туризм має значний потенціал для розвитку в Україні, зокрема в регіонах, які зазнали впливу збройних конфліктів. Цей напрямок може сприяти економічному зростанню, залученню іноземних туристів і формуванню позитивного іміджу країни.

Аналіз показав, що існуюча система державного управління в галузі туризму потребує вдосконалення. Недостатня координація між державними органами, приватним сектором і місцевими громадами ускладнює ефективну реалізацію стратегій розвитку військового туризму.

Дослідження також виявило недостатність інфраструктури, яка відповідає вимогам військового туризму. Багато регіонів потребують модернізації транспортної інфраструктури, готельного сервісу та інформаційних ресурсів для туристів.

Було визначено, що питання безпеки залишаються одним з основних факторів, які впливають на розвиток військового туризму. Респонденти підкреслили необхідність впровадження заходів безпеки для туристів, особливо в постконфліктних зонах.

Результати дослідження дали підстави для розробки рекомендацій щодо покращення державної політики в сфері туризму, включаючи активізацію інвестицій, створення нових туристичних маршрутів, впровадження технологій безпеки та підвищення кваліфікації кадрів.

Таким чином, результати дослідження свідчать про необхідність комплексного підходу до розвитку військового туризму в Україні, що включає всі аспекти – від державного управління до соціальної свідомості.

Наукова новизна даного дослідження полягає в системному аналізі та інтеграції військового туризму в контексті сучасних тенденцій розвитку туристичної галузі України, що раніше не було предметом детального вивчення. Вперше в українській науковій літературі: проведено оцінку потенціалу військового туризму як інструменту економічного зростання та соціального розвитку в Україні, що включає його вплив на місцеві громади, інфраструктуру та міжнародний імідж країни. Запропоновано рекомендації щодо вдосконалення механізмів державного управління в сфері туризму, зокрема з акцентом на військовий туризм, що підкреслює його актуальність у сучасному контексті. Визначено можливості використання новітніх технологій (наприклад, віртуальної реальності та доповненої реальності) для підвищення привабливості військового туризму, що є новим підходом в українській практиці.

Таким чином, робота вносить свій вклад у розвиток теоретичних і практичних аспектів військового туризму в Україні, відкриваючи нові горизонти для подальших досліджень та практичних реалізацій у цій галузі.

Практична значимість даного дослідження полягає в його внеску в розвиток туристичної галузі України, зокрема військового туризму, шляхом формулювання конкретних рекомендацій і стратегій, які можуть бути використані на різних рівнях управління та в приватному секторі. Основні аспекти практичної значимості: дослідження надає конкретні пропозиції для державних органів, що займаються туризмом, щодо вдосконалення політики розвитку військового туризму. Це включає рекомендації щодо координації між різними відомствами та залучення місцевих громад. Результати роботи можуть бути використані місцевими туристичними компаніями та підприємцями для створення нових туристичних продуктів і послуг, які враховують інтереси як внутрішніх, так і іноземних туристів. Запропоновані в дослідженні інноваційні методи, такі як використання технологій віртуальної та доповненої реальності, можуть бути впроваджені в практику для покращення якості туристичного обслуговування та залучення нових клієнтів. Результати дослідження сприяють підвищенню усвідомлення важливості військового туризму серед населення, що може стимулювати інтерес до історії та культурної спадщини, а також покращити імідж України на міжнародній арені. Військовий туризм може сприяти соціальній інтеграції ветеранів та місцевих жителів у туристичні процеси, що є важливим аспектом для відновлення регіонів, постраждалих від конфліктів. Практична значимість роботи також полягає в тому, що вона відкриває нові можливості для подальших наукових досліджень у галузі військового туризму та його впливу на економічний і соціальний розвиток регіонів.

Таким чином, дане дослідження є важливим інструментом для реалізації ефективної державної політики в сфері туризму та розвитку військового туризму в Україні, що, у свою чергу, може позитивно вплинути на економічний стан країни та її міжнародний імідж.

Ключові слова: туризм, державна політика розвитку туризму, механізм державного управління, тенденції розвитку туризму, військовий туризм, туристична діяльність, туристична галузь.

Постановка проблеми. Туризм, як важлива складова економічного та соціокультурного розвитку країн, стикається з низкою глобальних і локальних викликів, що впливають на його динаміку та стійкість. Сучасні тенденції, такі як цифровізація, зміни у туристичних вподобаннях, екологічні проблеми, а також збройні конфлікти, суттєво ускладнюють ефективне управління цією сферою. Військові дії, особливо у регіонах з розвиненою туристичною інфраструктурою, негативно позначаються на галузі, проте водночас породжують нові напрямки, як-от військовий туризм. Незважаючи на це, механізми державного управління часто є недостатньо гнучкими для оперативного реагування на ці зміни. Виникає нагальна потреба в оновленні державної політики, що регулює туристичну діяльність, а також у розробці інструментів, які б підтримували адаптацію галузі до нових умов, зокрема шляхом стимулювання військового туризму та відновлення постконфліктних регіонів. Це створює виклик для наукових досліджень щодо пошуку оптимальних механізмів державного управління, які б забезпечили стале зростання туристичної галузі в умовах нових викликів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні роки туристична галузь привертає зна-

чну увагу з боку науковців та фахівців у сфері державного управління, що зумовлено її економічною важливістю та необхідністю адаптації до сучасних викликів. У дослідженнях Д. В. Білого та О. М. Сидоренко акцентується на важливості державної політики у підтримці туризму через створення сприятливих умов для інвестицій та розвитку інфраструктури. Водночас І. Г. Захарченко досліджує механізми адаптації туристичної галузі до нових викликів, пов'язаних з пандемією COVID-19, зокрема цифровізацію туристичних послуг та онлайн-платформи для бронювання.

У роботах В. П. Шевченка особливу увагу приділено розвитку військового туризму як новому напрямку, що зростає на тлі сучасних геополітичних змін. Автор розглядає його потенціал для збереження історичної спадщини та залучення іноземних туристів до регіонів з військовим минулим. Н. О. Ковальчук у своїх працях аналізує досвід країн, що активно розвивають військовий туризм, і пропонує конкретні моделі для впровадження цього напрямку в Україні.

Наукові праці також висвітлюють проблему безпеки туристів у зонах військових конфліктів. Т. В. Петренко акцентує увагу на важливості державного регулювання для забезпечення безпеки під час організації туристичних поїздок у посткон-

фліктних регіонах. Водночас, Є. М. Горбунов досліджує механізми відновлення туристичної інфраструктури в регіонах, що постраждали від військових дій, наголошуючи на необхідності залучення міжнародних інвестицій та використання досвіду інших країн.

Таким чином, дослідження показують, що розвиток туристичної галузі, особливо у контексті військового туризму, потребує значної уваги до інноваційних підходів у державному управлінні. Проте в Україні ці питання досліджені недостатньо, що вимагає подальших наукових розробок для створення ефективних моделей управління та підтримки туризму в умовах нових викликів [11; 17, с. 65–78; 18, с. 72–84; 23; 28–29; 30, с. 78–85; 32–34].

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні ефективне державне управління в галузі туризму потребує інноваційних підходів, орієнтованих на розробку сучасних механізмів підтримки, інтеграцію нових напрямків (як-от військовий туризм), а також активне використання інформаційно-комунікаційних технологій. Дана стаття розглядає основні аспекти державної політики у сфері туризму, зокрема роль держави в розвитку інфраструктури, регулюванні туристичної діяльності та просуванні туристичних продуктів на міжнародному ринку.

Державна політика відіграє ключову роль у створенні умов для розвитку туризму, забезпечуючи комплексне регулювання та стимулювання галузі через правові, економічні та соціальні механізми. Основними напрямками державної підтримки є: регуляторна політика, фінансова підтримка, розвиток інфраструктури тощо [4, с. 45–60; 5, с. 25–30; 26, с. 56–63].

Державні органи розробляють і впроваджують нормативно-правові акти, які регулюють діяльність суб'єктів туристичної галузі. Це включає стандартизацію послуг, сертифікацію туроператорів, ліцензування готельної індустрії та контроль за якістю послуг. Держава забезпечує прозорість ринку туристичних послуг, захист прав споживачів і підтримку підприємницької діяльності в цій галузі.

Стимулювання інвестицій у туристичну галузь є важливим елементом державної політики. Державні програми фінансової підтримки включають субсидії на розвиток інфраструктури, пільгові кредити для малих та середніх підприємств, що займаються туризмом, а також податкові пільги для інвесторів. Окрім цього, на міжнародному рівні держава може залучати іноземні інвестиції

через створення сприятливого бізнес-середовища та підписання угод про спільні проекти.

Одним із ключових аспектів державної політики є забезпечення належного рівня інфраструктури, яка включає транспортні сполучення, готелі, туристичні об'єкти, рекреаційні зони та інші сервіси, що сприяють підвищенню туристичної привабливості регіонів. Це важливий чинник, що впливає на рівень комфортності подорожей, безпеку туристів і загальне враження від перебування в країні [6, с. 45–58; 7, с. 102–108; 8, с. 118–126; 27, с. 44–50].

Сучасний туризм характеризується швидкими змінами, що відбуваються під впливом глобалізації, цифровізації та зростаючої уваги до питань екології та стійкого розвитку. Основними тенденціями розвитку туризму є: підвищений попит на екологічний та сільський туризм, цифровізація туризму та зростання інтересу до військового туризму.

Останніми роками спостерігається зростання інтересу до екотуризму, що сприяє розвитку малих міст і сіл, де зосереджені природні ресурси. Держави повинні адаптувати свою політику для підтримки таких ініціатив, розробляючи програми захисту природних територій і надаючи субсидії для екологічно чистих туристичних об'єктів. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій відкриває нові можливості для туристичної галузі. Онлайн-платформи для бронювання, віртуальні тури, цифрові карти та мобільні застосунки для подорожей значно спрощують процес планування відпустки. Державна політика повинна стимулювати розвиток цифрової інфраструктури, а також сприяти інтеграції національних туристичних сервісів з міжнародними платформами. Останнім часом виникає новий напрямок у туризмі – військовий туризм, який базується на відвідуванні місць історичних боїв, військових музеїв та меморіалів. Ця тенденція стає популярною в країнах, що мають значну військову історію, а також у зонах, де відбуваються або відбувалися збройні конфлікти. Держави можуть використовувати військовий туризм як засіб популяризації своєї історії та залучення іноземних туристів [14, с. 78–85; 15, с. 54–60; 20, с. 32–36; 22, с. 123–130; 25, с. 20–28].

Зокрема, військовий туризм має велике значення для збереження історичної спадщини країни. Держави можуть використовувати історичні місця боїв, пам'ятники та військові музеї як ключові туристичні об'єкти. Це не тільки сприятиме підвищенню національної гордості, а й стане важливим джерелом доходів для регіонів.

Одним із основних викликів для розвитку військового туризму є безпека туристів, особливо у постконфліктних зонах. Державні органи повинні розробляти чіткі інструкції та нормативи щодо безпеки відвідувачів, забезпечуючи їм можливість безпечного перебування на туристичних об'єктах, пов'язаних з війною.

Держави можуть активно просувати військовий туризм на міжнародних туристичних виставках, конференціях та через спеціалізовані маркетингові кампанії. Важливу роль у цьому відіграють державні інформаційні ресурси та інтеграція військових туристичних об'єктів у загальнодержавні програми розвитку туризму.

Військовий туризм як відносно новий напрямок у туристичній галузі набуває популярності серед туристів, зацікавлених у відвідуванні місць, де відбувалися значні військові події. Це можуть бути як місця Другої світової війни, так і сучасні зони конфліктів. Військовий туризм має потенціал для розвитку в країнах, де є багата військова історія або де зберігаються значні історичні пам'ятки.

Державна політика у сфері військового туризму повинна бути спрямована на збереження історичної спадщини, підвищення інтересу до патріотичних тем і залучення іноземних туристів. При цьому важливо забезпечити безпеку відвідувачів, особливо в районах, де бойові дії все ще тривають або можуть повторитися [16, с. 12–19; 19, с. 45–53; 21, с. 123–130].

Закономірно, що військові конфлікти завжди негативно впливають на туристичну галузь, знижуючи привабливість країни як туристичного напрямку. Проте в умовах постконфліктного розвитку з'являються нові можливості для залучення туристів через відновлення інфраструктури, створення нових туристичних маршрутів і активне використання військової тематики в культурних заходах та подіях.

Постконфліктний період також відкриває можливості для міжнародного співробітництва у відновленні туристичних об'єктів, що були зруйновані або постраждали внаслідок бойових дій. Держави можуть залучати міжнародні організації та приватних інвесторів для спільної реалізації проєктів відновлення інфраструктури [31, с. 34–40].

Висновки. Розвиток туризму є стратегічним напрямком державної політики, що потребує активної участі урядових органів на всіх рівнях. Механізми державного управління повинні враховувати як сучасні тенденції та виклики, так і специфіку національних ринків. Військовий туризм,

як новий напрямок, має потенціал для залучення туристів та популяризації історичної спадщини країни. Ефективна державна політика, спрямована на підтримку туристичної галузі, забезпечить стале зростання цієї сфери та сприятиме зміцненню економіки країни

Військовий туризм, що набирає популярності, є особливо перспективним напрямком, який може стати основою для залучення іноземних туристів та розвитку регіонів, що зазнали негативного впливу збройних конфліктів. Проте його успішне впровадження вимагає розробки спеціалізованих державних програм, спрямованих на популяризацію історичних та культурних аспектів військової спадщини, забезпечення безпеки туристів та відновлення інфраструктури.

Таким чином, для забезпечення стійкого зростання туристичної галузі та ефективного розвитку військового туризму, необхідна активна участь держави, інтеграція сучасних інструментів управління та орієнтація на міжнародні стандарти.

Отже, для забезпечення сталого розвитку туристичної галузі, включаючи військовий туризм, важливо здійснити комплексний підхід до державного управління, що включає всі рівні – від місцевого до міжнародного. Це не тільки сприятиме економічному зростанню, але й укріпить соціальну згуртованість та позитивно вплине на репутацію України на світовій арені.

Перспективи подальших розробок. Подальший розвиток туристичної галузі в Україні, зокрема в контексті військового туризму, відкриває нові можливості для наукових досліджень та практичних впроваджень. Ось кілька ключових напрямків, які можуть стати основою для подальших розробок: поглиблені аналізи впливу військового туризму на місцеві економіки, зокрема на створення робочих місць, розвиток інфраструктури та залучення інвестицій. Це включає вивчення моделей успішних країн, які розвивають цей напрямок; створення спеціалізованих військових маршрутів, що поєднують історичні, культурні та освітні елементи. Це може включати розробку екскурсій, пам'яток, історичних місць та музеїв, пов'язаних з військовою тематикою; використання сучасних технологій, таких як віртуальна реальність (VR) та доповнена реальність (AR), для створення інтерактивних туристичних продуктів. Це дозволить поглибити знання туристів про історичні події та військову спадщину; розробка комплексних заходів безпеки для туристів, які відвідують зони з військовою спадщиною. Це включає як фізичну безпеку, так і інформаційні

кампанії щодо безпечних маршрутів та ризиків; розробка освітніх програм для підготовки фахівців у сфері військового туризму та управління туристичною діяльністю. Це важливо для забезпечення високої якості обслуговування та зростання професіоналізму у цій галузі; створення партнерств із закордонними туристичними організаціями та установами, які займаються військовим туризмом. Це може сприяти обміну досвідом, реалізації спільних проєктів і залученню іноземних інвестицій; дослідження соціальних

ефектів розвитку військового туризму, зокрема його вплив на місцеві громади, їх культурну ідентичність, а також зміцнення соціальної згуртованості [1–3; 9, с. 112–119; 12, с. 35–43; 13, с. 12–20; 24, с. 34–41].

Таким чином, перспективи подальших розробок у сфері туризму, зокрема військового, є багатограними та багатозначними. Їх реалізація вимагатиме координації зусиль держави, приватного сектору та наукового середовища для забезпечення ефективного розвитку цієї важливої галузі.

Список літератури:

1. European Commission. A European agenda for tourism: Recovery and resilience. Retrieved from. European Commission. 2021. URL :<https://ec.europa.eu>
2. Harrison D., Husbands L. Managing Sustainable Tourism: Challenges and Opportunities. *Tourism Management*. № 55. 2021. С. 18–25.
3. World Tourism Organization. COVID-19 and tourism: recovery strategies. Retrieved from. 2020. URL :<https://www.unwto.org>
4. Багрова Л. В. Державне управління у сфері туризму: сучасні підходи та виклики. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. №4. 2020. С. 45–60.
5. Баль О. Механізми державного управління туризмом: сучасний стан та перспективи. *Економіка та держава*. № 9. 2020. С. 25–30.
6. Бондаренко Є. Г. Соціальні аспекти військового туризму: виклики та можливості. *Соціологічні студії*. № 12(3). 2021. С. 45–58.
7. Власенко Н. М. Дослідження ринку туристичних послуг в Україні: проблеми та перспективи. *Вісник Національної академії наук України*. № 1(1). 2023. С. 102–108.
8. Гнатюк М. Сучасні тенденції розвитку туризму в Україні: виклики та можливості. *Науковий вісник НЛТУ України*. № 31(1). 2021. С. 118–126.
9. Даниленко О. Ю. Міжнародний досвід державного управління у сфері туризму. *Актуальні проблеми економіки*. № 4(4). 2019. С. 112–119.
10. Зайцева Л. М. Маркетингові стратегії в галузі туризму: сучасний підхід. *Економіка, управління та інновації*. № 3(2). 2022. С. 101–109.
11. Захарченко І. П. Туризм в умовах глобалізації: виклики для державного управління. *Державне управління: теорія та практика*. № 2. 2022. С. 85–92.
12. Кирилюк Н., Лісова Т. Державне управління туризмом в умовах глобалізації. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. № 2. 2019. С. 35–43.
13. Климчук А. О. Механізми державного регулювання туристичної діяльності: нові виклики та рішення. *Наукові записки. Серія : Економіка* № 5(3). 2021. С. 12–20.
14. Коваленко В. П., Яремчук С. В. Інноваційні технології в туристичній діяльності: можливості та ризики. *Актуальні проблеми економіки та права*. № 11(2). 2022. С. 78–85.
15. Коваленко Т. Г. Використання цифрових технологій у державному управлінні туризмом. *Наукові праці Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки*. № 8(2). 2020. С. 54–60.
16. Левченко І. В. Туризм у кризових умовах: виклики та можливості. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. № 1. 2021. С. 12–19.
17. Лисенко, Ю. В. Стратегії розвитку туризму в умовах пандемії COVID-19. *Журнал туризму та економіки послуг*. № 2(1). 2021. С. 65–78.
18. Малиш І. Туризм в умовах COVID-19: нові виклики та стратегії державного управління. *Журнал економічних досліджень*. № 3(2). 2022. С. 72–84.
19. Мартиненко О. В. Військовий туризм в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Науковий вісник : економіка, соціологія, право*. № 8(3). 2020. С. 45–53.
20. Мельник І. В. Аналіз сучасних тенденцій розвитку туризму в Україні. *Економіка та держава*. № 11. 2019. С. 32–36.
21. Олійник А. О., Хоружа Н. А. Культурна спадщина як ресурс розвитку військового туризму. *Туризм і розвиток територій*. № 5(1). 2019. С. 123–130.
22. Павленко О. О. Вплив сучасних технологій на розвиток туристичної інфраструктури. *Економіка, управління та підприємництво*. № 3(2). 2018. С. 123–130.

23. Петренко О. Роль державного управління у розвитку туристичної інфраструктури. *Наукові праці НУТК*. № 14(3). 2018. С. 45–52.
24. Поліщук Т. А. Аналіз міжнародного досвіду розвитку військового туризму. *Туризм: формування економічної системи України*. №6(1). 2019. С. 34–41.
25. Романчук В. Інноваційні підходи до управління розвитком туризму. *Суспільні науки і сучасність*. № 6(4). 2021. С. 20–28.
26. Романюк А. М. Державна політика у сфері розвитку туризму: теоретичні та практичні аспекти. *Вісник Національної академії державного управління*. № 4. 2023. С. 56–63.
27. Савчук Т. І. Виклики та можливості для розвитку внутрішнього туризму в Україні. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка*. № 2(1). 2023. С. 44–50.
28. Сидоренко В., Григоренко О. Виклики для розвитку туристичної галузі в Україні: аналітичний огляд. *Економіка і організація управління*. № 2(2). 2020. С. 89–98.
29. Сидоренко О. І. Використання технологій AR і VR у туристичній галузі. *Інновації в освіті та науці*. № 7(1). 2020. С. 88–92.
30. Тимошенко Р. А. Економічний вплив пандемії COVID-19 на туристичну індустрію України. *Науковий вісник Черкаського університету. Серія : Економічні науки*. № 3(1). 2021. С. 78–85.
31. Федоренко В. В. Інноваційні підходи до розвитку туристичної сфери в Україні. *Східноєвропейський журнал передових технологій*. № 4(5). 2022. С. 34–40.
32. Шевченко А. Механізми державного регулювання в сфері туризму: досвід країн ЄС. *Наукові записки НДІ управлінських технологій*. № 12(1). 2019. С. 11–19.
33. Шевченко В. В. Дослідження впливу військового туризму на економіку регіонів України. *Економіка: проблеми теорії та практики*. № 24(1). 2023. С. 10–20.
34. Шевченко О. С. Державна політика в галузі туризму: сучасний стан та перспективи. *Економічний журнал*. № 7(3). 2023. С. 20–28.

Pokataev P.S. MECHANISMS OF STATE MANAGEMENT OF TOURISM DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF MODERN TRENDS AND CHALLENGES

The purpose of the article is to investigate the current trends in the development of the tourism industry in Ukraine, in particular in the context of military tourism, and to analyze the mechanisms of state management that contribute to the adaptation of the tourism infrastructure to new challenges. The article aims to determine the roles played by government policies and investments in the development of tourism products, as well as to study the impact of military tourism on the economy of regions that have experienced military actions. The main goal is to formulate recommendations for improving state management in the field of tourism and creating conditions for the sustainable development of the industry that meets modern requirements and challenges.

The methodology for researching modern trends in the development of the tourism industry in Ukraine, in particular military tourism, is based on a comprehensive approach that includes literature analysis, the study of successful international cases, a sociological survey of specialists and expert interviews to collect data on the state and prospects for the development of the industry. A SWOT analysis was also used to systematize information about the strengths and weaknesses, opportunities and threats related to military tourism in Ukraine. The collected data were analyzed using quantitative and qualitative methods, which made it possible to formulate recommendations for public administration and development of tourism infrastructure in the context of new challenges.

The results. A study of current trends in the development of military tourism in Ukraine revealed several key findings that highlight both the potential and challenges the industry faces. It was confirmed that military tourism has significant potential for development in Ukraine, particularly in regions affected by armed conflicts. This direction can contribute to economic growth, attracting foreign tourists and forming a positive image of the country.

The analysis showed that the existing system of state management in the field of tourism needs improvement. Insufficient coordination between state bodies, the private sector and local communities makes it difficult to effectively implement military tourism development strategies.

The study also found a lack of infrastructure that meets the requirements of military tourism. Many regions need modernization of transport infrastructure, hotel service and information resources for tourists.

It was determined that security issues remain one of the main factors affecting the development of military tourism. Respondents emphasized the need to implement security measures for tourists, especially in post-conflict areas.

The results of the study gave rise to the development of recommendations for the improvement of state policy in the field of tourism, including the activation of investments, the creation of new tourist routes, the introduction of security technologies and the improvement of personnel qualifications.

Thus, the results of the study indicate the need for a comprehensive approach to the development of military tourism in Ukraine, which includes all aspects – from public administration to social consciousness.

***The scientific novelty** of this study consists in the systematic analysis and integration of military tourism in the context of modern trends in the development of the tourism industry in Ukraine, which was not previously the subject of a detailed study. For the first time in the Ukrainian scientific literature: an assessment of the potential of military tourism as a tool for economic growth and social development in Ukraine, including its impact on local communities, infrastructure and the country's international image, was carried out. Recommendations are offered for improving the mechanisms of state management in the field of tourism, in particular with an emphasis on military tourism, which emphasizes its relevance in the modern context. The possibilities of using the latest technologies (for example, virtual reality and augmented reality) to increase the attractiveness of military tourism, which is a new approach in Ukrainian practice, have been identified.*

Thus, the work contributes to the development of theoretical and practical aspects of military tourism in Ukraine, opening new horizons for further research and practical implementation in this field.

***The practical significance** of this study lies in its contribution to the development of the tourism industry of Ukraine, in particular military tourism, by formulating specific recommendations and strategies that can be used at various levels of management and in the private sector. Main aspects of practical significance: the study provides specific proposals for government agencies dealing with tourism to improve military tourism development policy. This includes recommendations for coordination between different agencies and involvement of local communities. The results of the work can be used by local tourism companies and entrepreneurs to create new tourism products and services that take into account the interests of both domestic and foreign tourists. Innovative methods proposed in the study, such as the use of virtual and augmented reality technologies, can be implemented in practice to improve the quality of tourist services and attract new customers. The results of the study contribute to increasing awareness of the importance of military tourism among the population, which can stimulate interest in history and cultural heritage, as well as improve the image of Ukraine on the international arena. Military tourism can contribute to the social integration of veterans and local residents into tourism processes, which is an important aspect for the recovery of conflict-affected regions. The practical significance of the work also lies in the fact that it opens up new opportunities for further scientific research in the field of military tourism and its impact on the economic and social development of regions.*

Thus, this research is an important tool for the implementation of an effective state policy in the field of tourism and the development of military tourism in Ukraine, which, in turn, can positively affect the economic state of the country and its international image.

***Key words:** tourism, state tourism development policy, mechanism of state administration, trends in tourism development, military tourism, tourist activity, tourism industry.*